

INFORMATION OM SCHAKTMASSOR

HANTERING AV SCHAKTMASSOR

Återanvändning och återvinning av schaktmassor är positivt. Det får dock inte ske på ett sådant sätt att föroreningsbelastningen på den nya platsen ökar eller bidrar till att området ser skräpigt ut.

Det är beställaren av schaktjobbet som har det övergripande ansvaret och den som behöver klargöra hur massorna ska hanteras.

SYFTE

För att kunna återvinna massor ska det finnas ett riktigt syfte med anläggningen t.ex. vägbygge, bullervall eller utfyllnad inför en byggnation. Massorna får inte innehålla material som t.ex. metall, plast, gummi eller liknande som ger ett skräpigt intryck och som inte tillför konstruktionen något.

ANMÄLAN ELLER TILLSTÅND KAN BEHÖVAS

Ibland behövs en anmälan eller ett tillstånd enligt miljöbalken. Det som avgör är risken för förorening av mark och vatten. Detta bedöms utifrån massornas egenskaper och platsens lämplighet. Det är både massornas föroreningsinnehåll samt risk för grumling m.m. som ska bedömas. En anmälan lämnas till kommunens miljökontor. Läs på baksidan vad en anmälan ska innehålla. Tillstånd söks hos Länsstyrelsen.

Om det inte finns någon föroreningsrisk kan användningen ändå behöva anmälas för samråd om naturmiljön riskerar att ändras väsentligt. Blankett finns på Länsstyrelsens webbplats. Inom detaljplanelagt område kan marklov behövas om marknivån ändras. Strandskyddsdispens kan behövas om massorna ska användas strandnära (100-300 m).

Massor som ska användas inom det verksamhetsområde där de uppkommit betraktas inte som avfall. Ingen anmälan behövs, förutsatt att det finns ett syfte, inte mer massor än vad som behövs används och att materialet är tekniskt jämförbart med traditionella material.

Det behövs heller ingen anmälan för tillfällig uppläggning. Exempelvis massor från grävning av fjärrvärmschakt som läggs upp för att användas till återfyllning. Markägarens tillstånd för uppläggningen behövs.

KAN MASSORNA VARA FÖRORENADE?

Innan arbetet påbörjas ska en bedömning ha gjorts om det finns risk för att föroreningar påträffas. Följande frågor kan ställas för att ge en uppfattning om vad det är för typ av massor och ifall provtagning behövs:

1. Kommer massorna från en fastighet där saneringsarbeten pågår eller har genomförts? Eller kan fastigheten ha fyllts ut med förorenade massor?
2. Kommer massorna från en fastighet där det bedrivs/har bedrivits industriverksamhet?
3. Finns det eller har det funnits avfallsupplag, lager av kemikalier, cisterner/tankar eller oljeavskiljare på fastigheten som kan misstänkas ha förorenat marken?
4. Kommer massorna från schaktning av vägbankar, bangårdar eller banvallar?
5. Har tankning av olja, bensen eller diesel etc. förekommit på platsen?
6. Har några olyckor inträffat på platsen t.ex. spill eller brand?
7. Finns någon annan misstanke om att massorna kan vara förorenade?

Om svaret på någon av frågorna är ja bör provtagning ske. Vid osäkerhet om massorna är förorenade bör dock alltid provtagning ske. Tar du emot massor ska du försäkra dig om att ovanstående frågor är utredda.

PROVTAGNING

Behöver provtagning genomföras kan man som vägledning använda följande:

Vid volymer på ca 200 m³ bör minst ett samlingsprov tas ut och analyseras. På volymer upp till 2000 m³ bör minst fem prover tas. För volymer därutöver tas minst ett prov per ytterligare 1000 m³. Rör det sig om ett långt ledningsschakt för t.ex. fjärrvärmejobb kan prov tas var 50:e meter. Finns misstanke om förorening utefter en begränsad sträcka bör provtagning ske så att prov tas före, efter och vid den misstänkta föroreningen. Är det fråga om större ytor bör en särskild provtagningsplan upprättas.

DETTA SKA EN ANMÄLAN INNEHÅLLA

Anmälan ska lämnas in i god tid (minst sex veckor) innan arbetet startar. Följande uppgifter behövs:

- Namn, adress, organisationsnummer, telefon med flera administrativa uppgifter
- Karta över platsen där området är inritat
- Vilka slags massor det rör sig om
- Mängder
- Syfte med uppläggnen
- Föroreningsrisk
- Tider för arbetet
- Närhet till bostäder, vattentäkter och vattendrag
- Skyddsvärde i området
- Beskrivning av hur egenkontroll ska bedrivas

Information om hur man söker tillstånd finns på Länsstyrelsens webbplats.

ASFALT

Asfalt kan vara lämpligt för användning vid nyttillverkning av asfalt.

Viss asfalt (med ursprung före 1974) kan innehålla stenkoltjära. Eftersom det kan finnas risk för spridning finns restriktioner för användningen. Vid misstanke om stenkoltjära i asfalten bör prov tas ut var 100:e meter eller per 1500 m², dock alltid minst två prov.

Asfalt med lågt innehåll av stenkoltjära (< 70 mg/kg 16 PAH) kan återvinnas i asfaltverk eller i övre lager av väggropp på tidigare asfalterad väg utan att anmälan eller tillstånd behövs. Vid högre halter behöver man lämna in en anmälan eller söka tillstånd, för en bedömning av risken på platsen. Det är generellt sett olämpligt att använda asfalten inom vattenskyddsområde.

Om asfalt planeras användas på annat sätt än vad som beskrivs ovan ska en anmälan lämnas in till miljökontoret för bedömning av risken. Det gäller oavsett innehåll av stenkoltjära.

Mer information om regelverk, hantering av schaktmassor etc. finns i Miljösamverkans handledning om schaktmassor samt i Naturvårdsverkets Handbok 2010:1.

Har du frågor är du välkommen att kontakta miljökontoret eller Länsstyrelsen.

MER INFORMATION

www.naturvardsverket.se

www.miljosamverkanvarmland.se

www.lansstyrelsen.se/varmland